

Sygn. akt VIII U 705/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący :	sędzia Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2019r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy W. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 12 kwietnia 2019r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia Grzegorz Tyrka

VIII U 705/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2006 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu W. F. prawo do emerytury, poczynając od dnia 20 czerwca 2006 roku, to jest od dnia ustania stosunku pracy. Organ rentowy ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) emerytury na poziomie 344,73% z 10 lat kalendarzowych, to jest 1986-1995.

Decyzją z dnia z dnia 2 listopada 2015 roku organ rentowy na wniosek ubezpieczonego przeliczył wysokość emerytury na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poczynając od dnia 2 października 2015 roku. Organ rentowy ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) emerytury na poziomie 257,46% z 20 lat kalendarzowych, to jest 1981-1984, 1988, 1990, 1993-1995, 1997-2007.

Dnia 23 marca 2017 roku ubezpieczony wniósł o przeliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Decyzją z dnia 31 marca 2017 roku organ rentowy uwzględnił wnioski i przeliczył wysokość emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poczynając od dnia 1 marca 2017 roku. Organ rentowy ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wvpw) emerytury na poziomie 312,06 % z 20 lat kalendarzowych, to jest 1984-1999, 2001-2002, 2004, 2012.

Dnia 29 marca 2018 roku ubezpieczony wniósł o przeliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Decyzją z dnia 18 kwietnia 2018 roku organ rentowy nie uwzględnił wniosku podnosząc, że wvpw emerytury nadal wynosi 312,06%.

Dnia 19 marca 2019 roku ubezpieczony wniósł o przeliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczony wskazał, że wvpw emerytury z uwzględnieniem zarobków z lat 1981,1984-1999, 2001, 2002, 2004 wynosi 316,78% i jest wyższy od poprzednio ustalonego.

Decyzją z dnia 12 kwietnia 2019 roku organ rentowy nie uwzględnił wniosku podnosząc, że wvpw emerytury wynosi 311,94%, z uwzględnieniem zarobków z lat 1984-2013. Ubezpieczony po dniu 1 marca 2017 roku nie podlegał ubezpieczeniom społecznym, czy ubezpieczeniom emerytalno-rentowym.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji z dnia 12 kwietnia 2019 roku, domagając się uwzględnienia wniosku i przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Na uzasadnienie podano, że nowy obliczony wskaźnik wynosi 316,78% i jest wyższy od ustalonego decyzją z dnia 31 marca 2017 roku (tj. 312,06%).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania.

Na uzasadnienie podano, że nie zostały spełnione przesłanki, o których stanowi art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem po przyznaniu świadczenia w marcu 2017 roku ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

na tle bezspornego stanu faktycznego odwołanie W. F. nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy zachodzą podstawy do przeliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst Dz. U. z 2018 roku, poz. 1270) – zwanej dalej ustawą emerytalną.

Inicjując rozważania prawne, należy wskazać, że celem wprowadzenia do ustawy emerytalnej art. 110a było uzupełnienie istniejącego rozwiązania, dotyczącego możliwości ponownego obliczenia wysokości emerytury lub renty, zawartego w przepisach art. 110 ustawy emerytalnej. Regulacja z art. 110 daje możliwość ponownego obliczenia wysokości emerytury lub renty osobom, które są aktywne zawodowo po uzyskaniu prawa do tych świadczeń pod warunkiem, że wskaźnik podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego, a osoby, którym wysokość emerytur ustalono w oparciu o wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przekraczający 250% nie mogły skorzystać z tej możliwości. Pułap podstawy wymiaru składek wynoszący w skali roku trzydziestokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, co stanowi 250% przeciętnego miesięcznego prognozowanego wynagrodzenia, został wprowadzony z dniem 1 stycznia 1999 roku. Przed tą datą zarobki, od których pobierana była składka na ubezpieczenia społeczne nie były ograniczane. Osoby, których zarobki przed 1999 rokiem kształtowały się powyżej 250% przeciętnego wynagrodzenia, opłacały przed 1 stycznia 1999 roku składki od pełnego osiąganego wynagrodzenia, czyli składki pobierane od tych osób były niejednokrotnie wyższe od przeciętnych składek. Jednak do obliczenia

emerytury było stosowane - także w przypadku tych osób - generalne ograniczenie, zgodnie z którym podstawa wymiaru emerytury nie może być wyższa niż 250% przeciętnego wynagrodzenia.

W związku z tym, ustawodawca podjął decyzję o uzupełnieniu istniejącego rozwiązania o przepisy umożliwiające jednorazowe przeliczenie emerytury w przypadku osób, które osiągały stosunkowo wysokie zarobki (wskaźnik podstawy wymiaru na poziomie ponad 250%) i odprowadzały przed 1 stycznia 1999 roku wysokie składki emerytalne (proces legislacyjny, druk (...), Sejm RP VII kadencji.).

Ustawą z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 552) wprowadzono do ustawy emerytalnej z dniem 1 maja 2015 roku art. 110a, zgodnie z którym wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Norma prawna zawarta w art. 110a ustawy emerytalnej jest *lex specialis* do art. 110 ustawy emerytalnej. Zasadą bowiem jest, że przeliczenia emerytury można dokonać wyłącznie, gdy wwpw jest wyższy od poprzednio ustalonego. Przepis art. 110a stanowi wyjątek od tej zasady. Umożliwia ponowne obliczenie wysokości emerytury mimo niższego wwpw od wcześniej przyjętego do obliczenia jej wysokości. Postępowanie dowodowe przy stosowaniu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury nie zmierza do ustalenia najwyższego wwpw, a jedynie do ustalenia, czy przekracza on 250% średniego wynagrodzenia.

W związku z tym organ rentowy w decyzji z dnia 2 listopada 2015 roku nie ustalał najkorzystniejszego wwpw emerytury, lecz badał, czy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia przekracza 250%. Bez znaczenia pozostawało jaki wwpw świadczenia byłby najwyższy.

W niniejszej sprawie ubezpieczony chciał skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 110 ust. 1 ustawy emerytalnej twierdząc, że „poprzednio obliczony” wwpw świadczenia, to wskaźnik ustalony w decyzji ostatej (tj. z dnia 31 marca 2017 roku), bezpośrednio poprzedzającej ponowny wniosek o przeliczenie emerytury. Słownik języka polskiego określa, że „poprzedni”, to wcześniejszy i taki, który bezpośrednio poprzedza. W związku z tym, należy przyjąć, że „poprzednio obliczony” wwpw nie oznacza wyłącznie ostatnio ustalonego, ale ustalonego kiedykolwiek przy obliczaniu wysokości świadczenia. Warunkiem uwzględnienia zarobków przypadających w całości lub w części w okresie po przyznaniu świadczenia jest wykazanie wyższego wwpw świadczenia w porównaniu do obliczonego poprzednio, tj. przy pierwotnym ustaleniu wysokości emerytury lub renty. W niniejszej sprawie ubezpieczony musiałby więc wykazać, że wwpw świadczenia jest wyższy od 344,73%, a nie od 312,06% przyjętego w błędnie wydanej decyzji z dnia 31 marca 2017 roku. Dodatkowo przy założeniu, że do obliczenia wwpw świadczenia należałoby przyjąć zarobki po dacie nabycia prawa do emerytury, chociaż za rok. Uwadze nie może umknąć fakt, że gdyby organ rentowy przyjął wykładnię art. 110 ustawy emerytalnej przedstawioną wyżej przez Sąd Okręgowy, to nie uwzględniłby wniosku ubezpieczonego w decyzji z dnia 31 marca 2017 roku.

Na marginesie należy zauważyć, że gdyby przyjąć za ubezpieczonym, iż wwpw świadczenia winien być wyższy od 312,06%, to jest przyjętego w decyzji z dnia 31 marca 2017 roku, to ubezpieczony winien do obliczenia wwpw świadczenia przedstawić zarobek za co najmniej rok po przyznaniu świadczenia, to jest po dniu 1 marca 2017 roku. Z akt sprawy wynika, że ubezpieczony po dniu 1 marca 2017 roku nie podlegał ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu emerytalno-rentowym.

Skoro nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 110 ustawy emerytalnej, to na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie należało oddalić.

(-) sędzia Grzegorz Tyrka